
Diagnoza zasobów, potrzeb i potencjałów kulturowych

2022

MYSŁOWICKI OŚRODEK KULTURY



**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**



**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**



**DOM
KULTURY+**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne. Edycja 2022

Spis treści

01.

Wprowadzenie

02.

O badaniu

03.

Warsztaty wydobywcze

04.

Ankiety

05.

Karty zasobów

06.

Wnioski

07.

Informacje

Wprowadzenie

Niniejszy raport jest efektem etapu diagnostycznego projektu DŹWIG KULTURY realizowanego przez Miejski Ośrodek Kultury w Mysłowicach, a dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2022. Celem strategicznym programu jest inicjowanie działań służących wzmocnieniu zaangażowania domów kultury w życie społeczności lokalnej, odkrywaniu i rozwijaniu potencjału i kapitału kulturowego jej członków oraz kulturotwórczych zasobów społeczności. Program jest podzielony na dwa etapy. Pierwszy etap skupiony jest na diagnozie, natomiast drugi na realizacji oddolnych inicjatyw mieszkańców. Oba etapy są ze sobą powiązane poprzez upublicznienie treści diagnozy, co ma być pomocne dla osób i grup zainteresowanych opracowaniem inicjatywy w drugim etapie oraz w zgłoszeniu jej w zgodzie z lokalnymi potrzebami i potencjałami. Założeniem projektu DŹWIG KULTURY jest identyfikacja i pobudzenie potencjału kulturotwórczego mieszkańców trzech dzielnic Mysłowic. Dzielnice te są oddalone od centrum miasta, dlatego MOK chce pracować nad wzmocnieniem ich relacji z Mysłowickim Ośrodkiem Kultury.

Dzielnice: Wesola, Dzieńkowice, Morgi stanowią peryferyjne przestrzenie społeczne, odmienne swoim potencjałem przez wzgląd na historię miejsca i jego infrastrukturę. DŹWIG KULTURY to projekt, który dla MOKu stanowi pole do eksplorowania i daje możliwości odnajdywania specyfiki, wyjątkowości tych dzielnic i ich mieszkańców. Działania badawcze, realizowane w czasie części diagnostycznej projektu, miały na celu rozpoznanie lokalnych potencjałów, ale także potrzeb i możliwości mieszkańców wspomnianych wcześniej trzech myślowickich dzielnic. W sposób szczególny analizowano zainteresowania, oczekiwania i pasje osób, których partycypacja w kulturze dotychczas była znikoma lub ukryta.

Wprowadzenie

Badania miały przyczynić się do poznania społeczności lokalnej, lokalnych kontekstów i zasobów, a świadomość wyników diagnozy ma, podczas realizacji drugiego etapu projektu, przyczynić się do wzmacniania kulturalnego potencjału społeczności, do wspierania nieformalnych inicjatyw, do usprawniania komunikacji na linii MOK - mieszkańcy miasta.

Realizacja projektu ma w założeniu zachęcić mieszkańców miasta do kulturalnej aktywności na rzecz lokalnej społeczności pod egidą MOK. DŹWIG KULTURY ma szansę pokazać jakie jest aktualne miejsce i znaczenie instytucji w życiu kulturalnym miasta, ale także ujawnić dotąd ukryty lub niewystarczająco wyeksponowany potencjał mieszkańców. Badania pozwoliły rozpoznać liderów i talenty, które warto wspierać w Mysłowicach. Ponadto ich wyniki, przedstawione w niniejszym raporcie będą dla MOK wskazówką jak planować kolejne działania, jak włączać społeczność i jakie inicjatywy są lokalnie pożądane.

Struktura raportu odzwierciedla zastosowane działania badawcze.

Przedstawione wyniki są pogrupowane zgodnie z zastosowanymi narzędziami badawczymi. W opisie najistotniejsze kwestie poruszane przez badanych zaznaczono pogrubieniem - stanowią one wskazówki dla autorów inicjatyw w naborze. Pogrubienia zastosowano także na końcu dokumentu we wnioskach i rekomendacjach powiązanych z efektami pracy badawczej i diagnostycznej. Jednocześnie, niezależnie od zaznaczeń, autorzy zgłaszający swoje inicjatywy mogą skorzystać ze wszystkich zapisów raportu diagnostycznego.

O badaniu

W ramach prowadzonej diagnozy zrealizowano następujące badania: spotkania warsztatowe o charakterze wydobywczym, ankietę dla rodziców i dzieci oraz badania na kartach zasobów.

Wszystkie działania badawcze realizowane były w kontakcie z mieszkańcami, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych działaczy, liderów, aktywistów.

Warsztaty wydobywcze

Zrealizowano 4 spotkania wydobywcze - dwa w dzielnicy Wesota, jedno w dzielnicy Dzieńkowice, jedno w dzielnicy Morgi. W dzielnicy Wesota celowo zorganizowano dwa spotkania, gdyż jedno z nich adresowane było do grupy młodzieży z lokalnych szkół. Ponadto pracownicy MOK realizowali indywidualne spacer-y wydobywcze będące uzupełnieniem spotkań, pogłębiające znajomość dzielnicy.

Badania ankietowe

Badania ankietowe były realizowane w formie online. Ankieta, w formie internetowego formularza do uzupełnienia została rozestana do placówek edukacyjnych (szkoły i przedszkola) znajdujących się na terenie wyodrębnionych do badania dzielnic. Sposób realizacji badania online został wybrany po konsultacji z pedagogami (obecnymi w czasie jednego ze spotkań wydobywczych). Celem badania ankietowego było uzyskanie informacji o potrzebach rodziców i ich dzieci w zakresie korzystania z oferty kulturalnej a także uzyskanie informacji o opiniach na temat lokalnych filii MOK oraz propozycji potencjalnych działań, które mogłyby przyciągnąć rodziny do domu kultury.

Karty zasobów

Badania na kartach zasobów były realizowane w formie bezpośredniej - pracownicy MOK prowadzili wywiady z mieszkańcami miasta, opierając się na ustandaryzowanym wzorze karty zasobów. Poruszane w wywiadach tematy uzupełniały wiedzę pozyskaną w czasie spotkań wydobywczych.

Warsztaty wydobywcze

Warsztaty wydobywcze zrealizowano we wszystkich trzech dzielnicach objętych projektem DŹWIG KULTURY. Pierwsze ze spotkań odbyło się w siedzibie filii MOK w dzielnicy Wesota w dniu 4 kwietnia 2022. Pojawili się na nim przedstawiciele Rady Dzielnic a także przedstawiciele lokalnych szkół. Spotkanie służyło zidentyfikowaniu zasobów w następujących obszarach:

- dziedzictwo i historia
- miejsca znaczące
- ludzie
- organizacje i partnerzy
- aktywności

Zanim jednak podjęto prace badawcze, moderatorzy spotkania dokonali wprowadzenia przybliżającego zasady programu DK+ Inicjatywy Lokalne i jego specyfiki oraz zasad uczestnictwa w nim. Następnie, w toku moderowanej dyskusji, uczestnicy spotkania wskazali najważniejsze zasoby miejsca w poszczególnych wyznaczonych tematach.



Mystowice
Wesota

Wesoła

Dziedzictwo i historia

historia nazwy i jej związek z Księciem Pszczyńskim
obóz pracy na terenie dzielnicy
cmentarz leśny
znaczenie kopalni i zakładów pracy, a także związanych z nimi miejscami
Urząd Gminy
Cegielnia
Nowa i Stara Wesoła
bunkry ulokowane pod ziemią
dąb - nieistniejące już drzewo i nazwa, która po nim została "pod Dębem"

Miejsca

Rynek - dawny GS
Restauracja
budynek kina Kosmos (Dar Górnika)
kopalnia
Fala (miejsce spacerów), a także stadnina i pizzeria
Stadion
Pizzeria Eldo
Skate park
basen na terenie kopalni
historycznie także: pomnik Lenina i plac oraz dom Młodzieży
Wieża telewizyjna - widoczna z oddali, znak tego miejsca

Ludzie

Radni dzielnicy i miasta - pomocni i udzielający się
Właścicielka lokalnego sklepu (To i Owo), znana i powszechnie lubiana
mieszkanka dzielnicy
Pani kościelna
Pasjonat historii, prowadzący stowarzyszenie historyczne
Były mieszkaniec dzielnicy (później biskup)
Akordeonista, twórca, mieszkający na Wesołej

Wesoła

Organizacje i partnerzy

Stowarzyszenie Historyczne

Stowarzyszenie Rodzina Koplinga

Chór Fatima (działający przy parafii od 65 lat)

Klub sportowy Górnik Wesoła

Klub Honorowych Dawców Krwi "Basia", działający przy kopalni

Rodzinne Ogrody Działkowe

Spółeczność Wędkarzy

Hegemon Akademia Rugby

Aktywności

Obiekt Fala i spacer

Bawialnia

Aktywności sportowe - klub sportowe (piłka nożna, rugby)

Spędzanie czasu na działkach (ROD)

Jeździectwo - możliwość korzystania z oferty stadniny koni

Gra w tenisa

Wędkowanie

Skate park - młodzież jeździ na deskorolkach, rolkach, rowerach

Poza diagnozą różnorodnych zasobów - materialnych i niematerialnych, elementów związanych z tradycją, zwyczajami i aktywnościami w czasie spotkania dyskutowano także na temat **potrzeb**. W toku dyskusji wyodrębniono kilka tematów / aspektów, które mogą stanowić inspirację do tworzenia inicjatyw dla mieszkańców:

- wykorzystanie **potencjału rekreacyjnego** miejsca np. poprzez biegi przez las (bieganie, nordic walking, aktywności sportowe)
- stworzenie bądź zaaranżowanie **miejsca na koncerty** - przykładowo wykorzystanie istniejącej muszli koncertowej przy Fali
- **plenerowe imprezy** w rodzaju pikniku, umożliwiające spotkanie się mieszkańców, wydarzenia o charakterze otwartym, dla ludzi w różnym wieku, z atrakcjami, które będą ogólnodostępne
- potrzeba stworzenia inicjatyw czy miejsca do zabawy dla młodszych mieszkańców (plac zabaw, miejsce spotkań)

Warsztaty wydobywcze

Ze względu na specyfikę dzielnicy Wesota postanowiono, dzięki aktywności przedstawicieli placówek edukacyjnych zorganizować także dodatkowy warsztat - jedynie dla młodzieży (22 kwietnia 2022). Udało się zgromadzić grupę kilkunastu młodych osób (szkoła podstawowa), które podzieliły się własnymi refleksjami na temat dzielnicy. Ponownie wykorzystano wskazania tematyczne, a odpowiedzi młodzieży częściowo pokrywały się z odpowiedziami pojawiającymi się w czasie pierwszego warsztatu.



**Mysłowice
Wesota
(młodzież)**

Wesoła

Historia i dziedzictwo

Leśny cmentarz

Huta

Tory

Wesoła Fala

Cegielnia (tzw. Gliniok)

Miejsca

Skatepark

sklep Jumbo

Zalew

Stadnina Koni

Przedszkole i Plac Zabaw

Boiska szkolne oraz ich otoczenie (ławki)

Paintball

Białe bloki (i klatki schodowe)

Łąki

Działki

Stadion

Drewniana ławeczka i rzeczka w lesie

Ludzie

P. Jacek - gromadzący i popularyzujący historię lokalną

"tzw. Traktorek" - bezdomny mieszkaniec dzielnicy

P. Magdalena - aktywna, lubiana nauczycielka

biskup

lokalni sportowcy (piłkarze, bokserzy)

nauczyciele

Wesoła

Organizacje

Hegemon Akademia Rugby
Górnik Wesoła
HKS Mysłowice
Koło PZW nr 61 (Wędkarze)
MOK
Klub Działkowca
Seniorzy

Aktywności

Łowienie ryb
Spacery
Jazda na rowerze
Sporty (siatkówka, koszykówka, piłka nożna)
Zabawy i sporty na skate parku
Gra w tenisa
Jazda konna

Młodzież artykułowała także swoje **pomysły** na aktywności, które mogłyby wzbogacić ofertę kulturalną w dzielnicy. W toku dyskusji pojawiły się następujące propozycje:

- **plenerowe wydarzenie** - np. Festiwal Kolorów, piknik, połączone z grillowaniem, aktywnościami w terenie (loteria, zabawy, podchody)
- wykorzystanie **potencjału miejsca**, np. zbiornika Fala - np. spływ kajakami, koncerty, rozgrywki sportowe czy inne aktywności w plenerze
- **działania ekologiczne** - np. akcja zbierania śmieci, sadzenia drzew czy krzewów
- **działania warsztatowe wzbogacające umiejętności** - np. warsztaty nagrywania i montowania filmów

Warsztaty wydobywcze

Warsztat wydobywczy odbył się 5 kwietnia 2022, tym razem w Filii MOK w dzielnicy Dzieńkowice. Gośćmi spotkania byli lokalni liderzy - przedstawiciele rady dzielnicy, lokalnych stowarzyszeń (Seniorzy) oraz aktywiści. Na początku przedstawiono założenia programu DK+ Inicjatywy Lokalne. Adekwatnie do pierwszego spotkania, uczestnicy nakreślili zasoby, zgodnie z wyodrębnionymi kategoriami.



Mysłowice
Dzieńkowice

Dzieńkowice

Dziedzictwo i historia

Zamek ulokowany na terenie stadniny

Stary cmentarz

Grabina - las i wzgórze

Wapienniki na terenie dzielnicy

Ochotnicza Straż Pożarna - zaangażowana, o ponad 100 letniej historii

Urząd przy Przemszy

Historia lokalnego gmerku (czyli odpowiednika herbu)

przypowieść o Gorcusiach (legenda)

silna spójność międzypokoleniowa i wciąż trwające przekazywanie

lokalnych tradycji z pokolenia na pokolenie

zabytkowy kościół

Miejsca

Park przy OSP

Kościół i otoczenie kościoła

MOK - filia

Szkoła, przedszkole

Boisko przy parku

Grabina (las i wzgórze) jako znaczące przyrodniczo miejsce (stanowisko przyłuszczyki pospolitej, wielu roślin)

Wał przy Przemszy jako miejsce spacerów

Zamek / dwór

lauba jako miejsce charakterystyczne dla dawniejszych zabudowań, miejsce na "klachy", miejsce odpoczynku, spotkania

Ludzie

Ksiądz proboszcz

P. Monika - lokalna działaczka, edukatorka, zaangażowana w przekazywanie i promowanie tradycji

Pan Józef - lokalny fotograf, pasjonat historii, autor publikacji i wystaw

Członkowie Rady Dzielnicy

P. Jerzy - znawca przyrody, pasjonat

Dzieńkowice

Organizacje

Dzieńkowiczanki

Chór Milenium

Związek Emerytów i Rencistów - koło Dzieńkowice

OSP i Orkiestra OSP Dzieńkowice

Szachiści, Skaciorze

Szkoła i przedszkole

Aktywności

Święto Lampionów, pochód na św. Marcina

Warty przy Grobie Pańskim, pochód konny na święcenie potraw
(zaangażowana stadnina koni)

Jazda konna - oferta stadniny "Arabka"

majówka i zwyczaj palenia ognisk w dniu 30.04 (dawna tradycja,
przyciągająca niegdyś mieszkańców okolicy)

miejsce odpoczynku, rekreacji, spacerów

Dzień Chorych - inicjatywa dla osób chorych, którzy otrzymują śniadanie i
poczęstunek)

Wigilie dla seniorów

Analogicznie do pierwszego spotkania zebraną grupę zapytano także o
lokalne **potrzeby**, inicjatywy, których brakuje bądź które mogłyby
wzbogacić już istniejącą ofertę. Pojawiły się następujące propozycje:

- dzień Sąsiada - umożliwiający **integrację**, otwarcie się mieszkańców
wzajemnie na siebie
- **poznawanie siebie** - silna potrzeba zaakcentowana w czasie spotkania,
szczególnie biorąc pod uwagę mieszkańców, którzy nie mieli dotychczas
okazji poznać innych mieszkańców (przykładowo - inicjatywy dla młodych
mam, aby mogły poznać osoby o podobnych potrzebach, stworzyć
spółeczność)
- **potencjał ekologiczny** terenu warto wyeksponować, pokazać
wyjątkowość przyrody, mając jednocześnie na uwadze specjalistów,
którzy o przyrodzie mogą wnikliwie opowiedzieć (np. J. Paruzel)
- wykorzystanie przestrzeni MOK - np. podczas **plenerowych projekcji
filmowych** (dla publiczności w różnym wieku)

Warsztaty wydobywcze

Spotkanie w trzeciej z dzielnic objętych diagnozą (Morgi) odbyło się w dniu 6.04.2022. Gośćmi spotkania byli przedstawiciele Rady Dzielnic, lokalni aktywiści i aktywistki, osoby zainteresowane dzielnicą. Podobnie jak w przypadku pozostałych dzielnic mieszkańcy na początku zapoznali się ze specyfiką programu DK+ Inicjatywy Lokalnej, a później podzielili się refleksjami dotyczącymi lokalnych zasobów z uwzględnieniem bloków tematycznych.



Mystowice
Morgi

Morgi

Historia i dziedzictwo

Historia nazwy Morgi (w tym także osoba hrabiego Guido von Donnersmarcka)

Niemiecka radiostacja (Słoneczne wzgórze)

Kopalnia Larysz

Posiadłość księżnej Daisy

Dwie cegielnie

Miejsca

Tor motocrossowy (funkcjonujący przez lata)

Kawiarnia Cecylia - miejsce spotkań

Kiedys skatka (Jar) - miejsce różnorodnych imprez plenerowych

Kościół

Szkoła

Boisko

MOK

Gastro Format (restauracja i grill)

Plac Zabaw i pobliska altanka (miejsce spotkań, zabaw, pogaduch dzieci, młodzieży, dorosłych)

Tradycyjna piekarnia

Ludzie

Rodzina zamieszkująca od lat Morgi, znający lokalne zwyczaje i tradycje

Pani niegdyś kierująca filią MOK

lokalni pasjonaci - pan posiadający kolekcję kanarków, pan pszczelarz, pan myśliwy, panie szydełkujące, tworzące rękodzieło

Morgi

Organizacje

Morgowioki - zespół szkolny

Chór św. Jacka

Zespół Laryszoki

Biblioteka

Grupa Morgowska (malarstwo, sztuka naiwna)

Stowarzyszenie Radość

Rada Dzielnicy

Aktywności

Ścieżki rowerowe i możliwość turystyki rowerowej

Spacery, nordic walking

Uprawianie sportów - korzystanie z boiska (piłka nożna, koszykówka, odpoczynek), a także badminton

Działalność MOK i zajęcia dla dzieci i młodzieży

Analogicznie do wcześniejszych spotkań, w grupie przedyskutowano także **potrzeby** społeczności lokalnej. Uczestnicy warsztatu wyodrębnili następujące wskazania:

- wykorzystanie potencjału miejsca jakim jest boisko sportowe np. poprzez organizację **zajęć czy rozgrywek** dla odbiorców w różnym wieku (np. rodzinny turniej)
- silnie akcentowana potrzeba organizacji działania o charakterze **integracyjnym** dla mieszkańców dzielnicy - tak, aby mieli okazję się poznać, spędzić razem czas (np. akcja "poznaj sąsiada", pokaz lokalnych talentów)
- **działania dla młodzieży**, dla której brakuje oferty kulturalnej - coś, co będzie atrakcyjne, wyciągnie ich z domów (przykładowo kino plenerowe, warsztaty montażu filmów)
- zajęcia związane z obsługą komputera czy poznawaniem języków obcych dla osób starszych

Ankiety

W badaniu ankietowym udział wzięło 73 respondentów, przy czym, ze względu na ich charakter (badania skierowane do rodziców dzieci, rodzin), można powiedzieć że każdy respondent to reprezentant jednej rodziny.

Ankieta skierowana była do osób zamieszkujących badane dzielnice - Dzieńkowice, Morgi oraz Wesota, ale pojawiły się także jednostkowe odpowiedzi z innych dzielnic (Brzęczkowice - 1, Centrum - 1, Larysz - 1) oraz jedna odpowiedź osoby zamieszkującej Tychy.

Większość z badanych to rodziny z dwójką dzieci (2+2 - 48% badanych) oraz rodziny z jednym dzieckiem (2+1 - 30% badanych).

Jeśli chodzi o przekrój wiekowy respondentów - wśród badanych zdecydowaną większość stanowiły osoby między 30 a 40 rokiem życia. Badani zostali także poproszeni o podanie wieku swoich dzieci, co pozwoliło dowiedzieć się, że wiek dzieci badanych był bardzo zróżnicowany - od niemowląt, przez przedszkolaki i uczniów szkół, po starszą młodzież i studentów.

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone online, za pomocą formularza umożliwiającego zebranie informacji. Dane pozyskane z badania ankietowego przyniosły informacje na temat sposobu korzystania z oferty MOK przez rodziny oraz na temat deklarowanych przez badanych oczekiwań w zakresie ewentualnego poszerzenia oferty.

Ankiety

rozpoznawalność instytucji i oferty

Wśród badanych Mysłowicki Ośrodek Kultury jest rozpoznawany. 60% badanych zadeklarowało, iż korzysta z jego oferty, pozostali - 40% zadeklarowali, iż z oferty nie korzystają.

Badani zostali zapytani o przyczynę niekorzystania z oferty. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi znalazły się m.in.: brak zajęć dopasowanych do zainteresowań, brak świadomości / wiedzy na temat oferty, nieciekawe / nieinteresujące zajęcia, brak czasu / możliwości korzystania z oferty. Ponadto pojawiały się odpowiedzi rodzin, które deklarowały, że wcześniej korzystały z zajęć, ale zrezygnowano z ich prowadzenia.

Osoby, które deklarowały, że z oferty MOK korzystają zostały zapytane o Filie, do których uczęszczają. Wśród odpowiedzi pojawiły się - Brzezinka, Dzieckowice, Morgi, Wesola, Centrum. Badanych zapytano także o te działania MOK, które są dla nich najciekawsze. Wśród odpowiedzi najczęściej wskazywano: warsztaty/zajęcia stałe (37 wskazań). Zaznaczano także koncerty/wydarzenia w sali (22 wskazania), jak i wydarzenia plenerowe (25 wskazań). Poza tym pojedynczo wskazano także - zajęcia w ferie oraz inne propozycje.



Ankiety

zainteresowania rodziców

Chcąc pozyskać wiedzę na temat działań, które byłyby potencjalnie interesujące dla rodziców - zapytano o ich pasje czy hobby. Rodzice udzielili licznych odpowiedzi charakteryzując własne zainteresowania. Wśród powtarzających się często odpowiedzi wyróżnić należy (uszeregowano względem popularności wśród odpowiedzi):

- sport (taniec, rower, fitness, joga, strzelectwo sportowe, zumba, rolki, bieganie, sztuki walki)
- wycieczki, turystyka (także górską)
- muzyka (słuchanie, uczestniczenie w koncertach, śpiewanie)
- rękodzieło (makrama, robótki ręczne, szycie)
- czytanie książek
- gotowanie
- kaligrafia
- spotkania
- kino
- zajęcia plastyczne
- fotografia
- gry planszowe
- gry terenowe

Ankiety

zainteresowania dzieci

Rodziny zapytano także o zainteresowania i pasje dzieci. Hobby dzieci, które pojawiały się w deklaracjach wynikających z odpowiedzi można podzielić na następujące kategorie:

- sport i rekreacja (taniec, pływanie, jazda na rowerze, rolki, piłka nożna, sztuki walki, jazda na hulajnodze, zajęcia cyrkowe, balet, gimnastyka, taniec wschodni, jazda konna, jazda na tyżwach,)
- zajęcia artystyczne muzyczne (śpiew, zajęcia kreatywne, gra na instrumentach)
- zajęcia artystyczne plastyczne (glina, rękodzieło, moda, fotografia, akwarele, rysunek)
- spędzanie czasu z rówieśnikami (wyjścia na dwór, zabawa)
- zajęcia komputerowe (gra w gry oraz programowanie, robotyka)
- inne - takie jak układanie klocków Lego, gry planszowe



Ankiety

zainteresowanie ofertą dla dorosłych

Rodzice zostali w ankietach zapytani także o te działania, które byłyby dla nich potencjalnie interesujące (czyli w jakich aktywnościach wzięliby udział, gdyby organizowane były przez MOK). Wśród najbardziej interesujących dla rodziców propozycji znalazły się:

- koncerty (47 wskazań)
- seanse filmowe (37 wskazań)
- zajęcia taneczne (34 wskazania)
- wystawy (30 wskazań)

Ponadto wśród innych odpowiedzi warto odnotować także popularne (powyżej 10 wskazań): warsztaty plastyczne i muzyczne dla dorosłych, spotkania i kluby dyskusyjne oraz grupę wokalną.

zainteresowanie ofertą dla dzieci

Rodzice zostali także zapytani jakie zajęcia / aktywności w MOK byłyby potencjalnie interesujące dla ich dzieci (możliwe było wybranie odpowiedzi z kafeterii bądź zaproponowanie własnej). Wśród odpowiedzi najbardziej popularne to:

- zajęcia taneczne (42 wskazania)
- warsztaty plastyczne dla dzieci (42 wskazania)
- seanse filmowe (41 wskazań)
- warsztaty muzyczne dla dzieci (35 wskazań)
- koncerty (31 wskazań)

Ponadto wśród powtarzających się odpowiedzi warto odnotować także (powyżej 10 wskazań): wystawy, grupa wolaka i muzyczna oraz (odpowiedzi uzupełniane przez badanych) - warsztaty konstrukcyjne / robotyka.

Ankiety

braki / potrzeby

Respondenci zostali poproszeni także o wskazanie jakich aktywności brakuje w ofercie MOK. Wśród odpowiedzi pojawiły się różnorodne wskazania, które można pogrupować w następujące kategorie:

- wydarzenia plenerowe (koncerty, spotkania, pikniki, kino plenerowe, turnieje, podchody)
- koncerty
- zajęcia ruchowe różnego typu
- zajęcia i zabawy taneczne dla dzieci i dorosłych
- kino (odpowiedzi dot. projekcji plenerowych i filmowych różnego typu)
- zajęcia kreatywne, twórcze (dla dzieci oraz dla całych rodzin)
- zajęcia dla małych dzieci (do 3 roku życia) - np. sensoplastyka i zajęcia dla mam z małymi dziećmi

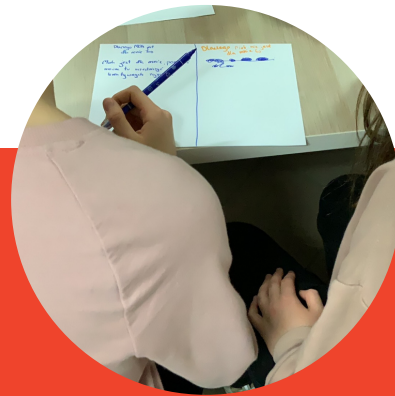


Karty zasobów

Uzupełnieniem spotkań wydobywczych były także, przygotowane w formie papierowej - karty zasobów. Zostały one wykorzystane w czasie badań w terenie prowadzonych przez pracowników MOK. Mieszkańcy mieli możliwość dzielenia się własnymi spostrzeżeniami i uwagami związanymi z następującymi tematami:

- historia i dziedzictwo (przeszłość i jej ślady w dzielnicach)
- ludzie (ważne postaci dla dzielnic Wesota, Dzieńkowice, Morgi)
- aktywności (co można robić w dzielnicach oraz jakich aktywności brakuje)
- miejsca (jakie są miejsca spotkań, miejsca ważne, wizytówki dzielnic, a które miejsca cieszą się złą sławą)
- organizacje (jakie działają na terenie dzielnic)

Łącznie zebrano w dzielnicy Dzieńkowice - 7 kart, w dzielnicy Wesota - 9 kart, w dzielnicy Morgi - 8 kart. W większości przypadków wskazania były bliskie tym, które pojawiały się w czasie spotkań wydobywczych, jednak pojawiały się także nowe wskazania



**Uzupełnieniem
spotkań
wydobywczych
były karty
zasobów, które
wykorzystano
podczas badań w
terenie.**

Karty zasobów

Wesoła

Historia i dziedzictwo

Stare budynki (obecnie modernizowane), cmentarz żydowski (3 wskazania), kopalnia (3 wskazania), huta szkła (3 wskazania), huta cynku (2 wskazania), cegielnia (2 wskazania), ołtarzyk w lesie (2 wskazania), filia obozu koncentracyjnego, cmentarz leśny, Urząd Gminy, sklep meblowy, świniarnia, pomnik Lenina, kino, fontanna.

Miejsca

Jeśli chodzi o odpowiedzi na pytanie związane z miejscami w dzielnicy Wesoła badani wymieniali najczęściej: Kąpielisko Fala (8 wskazań), stadnina koni (6 wskazań), skatepark (7 wskazań), kopalnia (3 wskazania), Kosmos (byłe kino Dar Górnika) (4 wskazania), cmentarz żydowski (2 wskazania). Ponadto pojawiały się też odpowiedzi: MOK, pomnik poległych jeńców wojennych, ruiny po obozie koncentracyjnym, cmentarz leśny, tereny zielone, korty tenisowe, basen, boisko.

Ludzie

Mieszkańcy wymieniali różne osoby związane z dzielnicą - wśród odpowiedzi dwukrotnie pojawił się Ginter Jendyczek (2 wskazania). Poza tym badani wymieniali następujące osoby: Erwin Stachoń (kronikarz, autor wierszy), sportowiec P. Langier, Bokser Józef Maczuga, piłkarze - Pniok, Rasek, górnicy, którzy stracili życie na kopalni.

Organizacje

Wśród organizacji wymieniane były: MOK (7 wskazań), Związek Emerytów i Rencistów (4 wskazania), biblioteka (2 wskazania), a także Rada Dzielnicy.

Aktywności

Badani wymieniali następujące aktywności: jazda na rowerze (4 wskazania), skatepark (2 wskazania), spacer (3 wskazania), jazda konna (2 wskazania), miasteczko rowerowe, aktywność fizyczna - taniec, spotkania ze znajomymi.

Wspominali także o brakach: zajęć dla dzieci i młodzieży (modelarstwo, fotografia, plastyka), basen kryty, basen na fali, boisko do gier zespołowych, rozbudowanie pl. zabaw. Brakuje także miejsca dla dzieci i młodzieży z ofertą zajęć oraz placu zabaw w centrum i miejsca, gdzie można by wypić kawę.

Karty zasobów

Dzieńkowice

Historia i dziedzictwo

Wśród odpowiedzi mieszkańców dzielnicy Dzieńkowice pojawiły się następujące wskazania: Gorcusie, stary cmentarz, życzliwi ludzie, spokój.

Miejsca

Mieszkańcy w odpowiedziach zwrócili uwagę na: trójkąt, kościół, park przy OSP (3 wskazania), stadnina koni, a także na aspekty przyrodnicze dzielnicy.

Ludzie

Wśród wymienionych osób pojawiły się: pani ze Stadniny koni, członkowie Rady Dzielnicy, ksiądz, a także pani z filii MOK Mysłowice. Ponadto pojawiła się także adnotacja "wszyscy mieszkańcy są ważni".

Organizacje

Odpowiadający licznie wymieniali działające w dzielnicy organizacje - najczęściej wskazywali Zespół Dzieńkowiczanki (trzy wskazania), Związek Emerytów i Rencistów (trzy wskazania), Chór Milenium (dwa wskazania), a także OSP (dwa wskazania) i kościół (dwa wskazania). Poza tym pojawiły się także wymienione: szkoła, przedszkole, parafia, a także organizacja niegdyś funkcjonująca - Stowarzyszenie Dzieńkowickiego Dębu.

Aktywności

Wśród najczęściej wymienianych aktywności pojawiła się jazda na rowerze (3 wskazania) i spacer (4 wskazania), a także: jazda konna, chór, joga. Mieszkańcy wymieniali także braki związane z aktywnościami - braki w infrastrukturze (brak placu zabaw, brak pobocza do spacerowania, dziury w drodze uniemożliwiające przemieszczanie się na rowerze).

Karty zasobów

Morgi

Historia i dziedzictwo

Wśród badanych pojawiła się dwukrotnie adnotacja na temat historii radiostacji w czasie II wojny światowej.

Miejsca

W odpowiedziach pojawiły się wskazania: sklep Biedronka (3 wskazania), Gastro Format (3 wskazania), Cafe Cecylia (3 wskazania), kościół (3 wskazania), MOK (3 wskazania), szkoła (2 wskazania), przedszkole (2 wskazania), radiostacja, skatka, wodociągi, sklep Magdalenka.

Ludzie

Wśród wymienionych osób pojawiły się wskazania: proboszczowie (2 wskazania), dyrektorzy szkół (2 wskazania), tenor (2 wskazania). Zasugerowano także, że kiedyś była to dzielnica rolników.

Organizacje

Mieszkańcy wymieniali następujące organizacje: Rada Dzielnicy (2 wskazania), Radio Maryja (2 wskazania), Chór św. Jacka (2 wskazania), Rada Parafialna.

Aktywności

Badani wymienili liczne aktywności, które można kultywować na terenie dzielnicy Morgi. M.in. spacerowanie (3 wskazania), jazda na rowerze (2 wskazania), śpiewanie w chórze (2 wskazania), korzystanie z oferty MOK (2 wskazania). Wśród braków wymieniali brak zajęć ruchowych dla seniorów oraz brak ścieżek, parku, pl. zabaw i zajęć sportowych.

Wnioski

Realizacja badań w ramach projektu DŹWIG KULTURY objęła zarówno warsztaty wydobywcze, badania ankietowe jak i badania w oparciu o karty zasobów. Działania badawcze miały różnorodny charakter i objęły swoim zasięgiem zarówno kluczowe postaci lokalnych działaczy i aktywistów, jak i mieszkańców Mysłowic skorych do dzielenia się własną wiedzą i przemyśleniami.

Badania skupione były wokół trzech, wybranych do diagnozy, dzielnic - Wesota, Dzieckowice i Morgi. Każda z dzielnic ma swoją specyfikę, własne potencjały i zasoby. Jednocześnie artykułowane w czasie spotkań wydobywczych potrzeby mieszkańców w zakresie oferty kulturalnej były w wielu przypadkach spójne, wspólne. Pozwoliło to na wypracowanie rekomendacji i wniosków, które mają charakter uniwersalny, adresowany do wszystkich dzielnic. Wyniki badań ankietowych oraz badań z wykorzystaniem kart zasobów przyniosły uzupełnienia także związane z najbardziej aktualnymi potrzebami mieszkańców.

Nr 1

Integracja

Mieszkańcy, niezależnie od wieku i dzielnicy, z której pochodzą, deklarują wartość i potrzebę działań o **charakterze integracyjnym**. Są otwarci na spotkanie, wzajemne poznawanie się. W wielu przypadkach bliskość zamieszkania nie przekłada się na bliską znajomość i istnieje artykułowana potrzeba stworzenia okazji do zawierania znajomości z sąsiadami i mieszkańcami dzielnicy. Inicjatywa umożliwiająca niezobowiązujące spotkanie, integrację stanowiłaby wielką wartość.

Nr 2

Rekreacja

Dzieckowice, Morgi i Wesota to dzielnice, w których szczególnie mocno akcentuje się potencjał i znaczenie terenów zielonych. Miejsca spacerów, wycieczek rowerowych są ważnym i bogatym potencjałem, który może zostać twórczo wykorzystany. Badania potwierdziły **znaczenie rekreacji i sportu** jako istotnej formy spędzania wolnego czasu. Należy podkreślić, że realizacja działań rekreacyjnych w połączeniu z przekazywaniem treści kulturalnych jest możliwa, osiągalna i może stanowić interesującą mieszkańców formułę.

Wnioski

Nr 3

Ekologia

Świadomość **potencjału terenów zielonych** może także przełożyć się na inicjatywy o **charakterze ekologicznym** (sadzenie drzew, zagospodarowanie przestrzeni, spacerory czy warsztaty tematyczne z uwzględnieniem specyfiki lokalnej roślinności). Ekologia to temat, który zaakcentowany został nie tylko przez lokalnych aktywistów, ale także podczas warsztatu z młodzieżą, co pokazuje jak wartościowy i potencjalnie integrujący to temat.

Nr 5

Partycypacja

Mieszkańcy dzielnic korzystają z oferty MOK często jedynie w roli biernego odbiorcy. Instytucja ma przed sobą ważne zadanie, by ośmielić mieszkańców do większego zaangażowania, zaprosić do **wspólnego kształtowania oferty MOK**. Tym samym zrealizowane zostanie jedno z kluczowych założeń programu DK+ Inicjatywy Lokalne - rozbudzanie kulturotwórczego potencjału oraz zarządzanie nim z korzyścią dla miejscowej społeczności

Nr 4

Dziedzictwo

Historia i dziedzictwo kulturowe dzielnic jest bogate i zróżnicowane. Zarówno dziedzictwo materialne (miejsca, zabytki) jak i niematerialne (lokalne zwyczaje, tradycje, historie nazw dzielnic) stanowią dla mieszkańców wartość. **Dorobek przeszłych pokoleń** i historii z nimi związanych stanowi znakomite **źródło inspiracji** dla aktualnych inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych. Eksplorowanie przeszłości w ciekawy sposób pozwoli wzmocnić lokalną tożsamość i poczucie dumy z posiadanych zasobów kulturowych.

Nr 6

Pokazy filmowe

Wśród potrzeb w zakresie lokalnej oferty kulturalnej niejednokrotnie pojawiał się temat **kinematografii**. Seanse filmowe, w formie plenerowej lub w przestrzeniach zamkniętych stanowią ciekawą formułę, której wyraźnie brakuje w dzielnicach, a która mogłaby z powodzeniem zachęcić mieszkańców dotychczas niekorzystających z oferty MOK do zainteresowania się nią.

Wnioski

Nr 7

Plener

Mieszkańcy dzielnic Wesota, Dzieckowice, Morgi deklarują potrzebę realizacji działań o **charakterze plenerowym**, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury i zasobów poszczególnych miejsc (parki, Fala, przestrzenie przy filiach MOK). Wydarzenia te mogłyby być szansą na przyciągnięcie do MOK mieszkańców dotychczas niekorzystających z oferty. Otwarty, niezobowiązujący charakter wydarzeń w formie pikników, pokazu talentów, festynu czy różnego typu rozgrywek może być przyciągający dla potencjalnych nowych odbiorców MOK.

Nr 8

Dialog międzypokoleniowy

Mieszkańcy dzielnic to zróżnicowana wiekowo społeczność, którą łączy przywiązanie do miejsca zamieszkania i świadomość jego wartości. Potencjałem wartym wykorzystania jest **otwartość społeczności na dialog międzypokoleniowy, a także na współpracę** i integrację pomiędzy mieszkańcami rdzennymi, od pokoleń zamieszkującymi dzielnice, a osobami od niedawna zamieszkującymi tereny dzielnic Dzieckowice, Morgi czy Wesota.

Wnioski

Nr 9

Odpowiedź na zainteresowania

Artykułowanym w czasie badań dotyczącym oferty MOK są **wydarzenia typu koncerty, seanse filmowe czy zajęcia taneczne** (zarówno dla młodszego jak i starszego pokolenia). Informacje te nie zaskakują i odpowiadają uniwersalnym powodom związanym z uczestnictwem w kulturze. Powraca znaczenie i **wartość włączania do oferty i działalności MOK modelu pracy nie tylko na rzecz swoich odbiorców, ale również z nimi i dla nich**. Pozwoli to zwiększyć oddziaływanie MOK w lokalnej społeczności, a przede wszystkim przyczyni się do podnoszenia kompetencji kulturowych i społecznych mieszkańców.

Nr 10

Przestrzeń spotkania

Istotnym aspektem funkcjonowania filii MOK w dzielnicach jest ich wartość jako **miejsc spotkania, nawiązywania znajomości** - zarówno poprzez uczestniczenie w zajęciach (poznawanie rówieśników - np. w przypadku dzieci), jak i w innych okolicznościach (rodzice poznający się wzajemnie podczas oczekiwania na dzieci uczestniczące w zajęciach). Warto rozważyć możliwości w zakresie stworzenia przestrzeni spotkania dla mieszkańców dzielnicy, szczególnie takich, którzy wyłączeni są z możliwości pełniejszego uczestnictwa w kulturze (np. młode mamy / rodzice z bardzo małymi dziećmi).

Informacje

Projekt DŹWIG KULTURY jest realizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Mysłowicach, a dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne. Edycja 2022.

Koordinacja projektu DŹWIG KULTURY z ramienia MOK:

Barbara Wójcik-Wiktorowicz

Opracowanie metodologii badań, realizacja badań i raportu:

Hanna Kostrzewska



Dane kontaktowe

Mysłowicki Ośrodek Kultury
ul. Grunwaldzka 7
41 – 400 Mysłowice

WWW: www.m-ok.pl

E-mail: sekretariat@m-ok.pl

Tel: 32 308-66-70